

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА

**ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради університету
29 жовтня 2025 року,
протокол № 3.

Ректор університету, голова вченої ради,
доктор юридичних наук, професор

_____ Олег ОМЕЛЬЧУК

29 жовтня 2025 року

м.п.

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

«ПСИХОЛОГІЯ»

**для підготовки на першому (освітньому) рівні
здобувачів вищої освіти освітнього ступеня бакалавр
за спеціальністю В11 Філологія,
спеціалізація В11.041 Германські мови та літератури
(переклад включно), перша – англійська
галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки**

м. Хмельницький
2025

РОЗРОБНИК:

Доцентка кафедри філософії, соціально-гуманітарних наук та фізичного виховання
кандидатка психологічних наук, доцентка
11 вересня 2025 року

Наталія ГОЛЯРДИК

СХВАЛЕНО

Рішення кафедри філософії, соціально-гуманітарних наук та фізичного виховання
11 вересня 2025 року, протокол № 2.

Завідувач кафедри, доктор філософських наук, професор

11 вересня 2025 року

Леонід ВИГОВСЬКИЙ

Деканеса факультету управління та економіки , кандидатка економічних наук,
доцентка
11 вересня 2025 року

Тетяна ТЕРЕЩЕНКО

ПОГОДЖЕНО

Рішення методичної ради університету
22 жовтня 2025 року, протокол № 2.

Голова методичної ради університету,
кандидатка наук з державного управління,
доцентка

22 жовтня 2025 року

Ірина КОВТУН

ЗМІСТ

	Стор.
1. Опис навчальної дисципліни	– 3
2. Заплановані результати навчання	– 4
3. Програма навчальної дисципліни	– 7
4. Структура вивчення навчальної дисципліни	– 12
4.1. Тематичний план навчальної дисципліни	– 12
4.2. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять	– 13
4.3. Завдання для самостійної роботи студентів	– 13
5. Методи навчання та контролю	– 13
6. Схема нарахування балів	– 14
7. Рекомендовані джерел	– 14
7.1. Основні джерела	– 14
7.2. Допоміжні джерела	– 15
8. Інформаційні ресурси в Інтернеті	– 15

1. Опис навчальної дисципліни

1. Шифр і назва галузі знань	– В11 Філологія
2. Код і назва спеціальності	– В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
3. Назва спеціалізації	– В11.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська
4. Назва дисципліни	– Психологія
5. Тип дисципліни	– обов'язкова
6. Код дисципліни	– ОК 7
7. Освітній рівень, на якому вивчається дисципліна	– перший
8. Ступінь вищої освіти, що здобувається	– бакалавр
9. Курс / рік навчання	– перший
10. Семестр	– другий
11. Обсяг вивчення дисципліни:	
1) загальний обсяг (кредитів ЄКТС / годин)	– 3,5/105
2) денна форма навчання:	
аудиторні заняття (годин)	– 42
% від загального обсягу	– 40
лекційні заняття (годин)	– 16
% від обсягу аудиторних годин	– 38
семінарські заняття (годин)	– 26
% від обсягу аудиторних годин	– 62
самостійна робота (годин)	– 63
% від загального обсягу	– 60
тижневих годин:	
аудиторних занять	– 2,5
самостійної роботи	– 3,5
3) заочна форма навчання:	
аудиторні заняття (годин)	– 22
% від загального обсягу	– 30
лекційні заняття (годин)	– 12
% від обсягу аудиторних годин	– 55
семінарські заняття (годин)	– 10

% від обсягу аудиторних годин	– 45
самостійна робота (годин)	– 83
% від загального обсягу тижневих годин:	– 79
аудиторних занять	– 3,6
самостійної роботи	– 13,8
12. Форма семестрового контролю	– екзамен
13. Місце дисципліни в логічній схемі:	
1) попередні дисципліни	– ОК 3. Основи наукових досліджень та академічна доброчесність
2) супутні дисципліни	ОК 8. Основи теорії мовної комунікації
3) наступні дисципліни	– ОК 11. Педагогіка; ОК 12. Філософія
14. Мова вивчення дисципліни	– українська.

2. Заплановані результати навчання

<p>Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни</p>	<p>Загальні компетентності</p> <p>ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК 5. Здатність учитися та оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК 8. Здатність працювати в команді та автономно.</p> <p>ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p>
<p>Програмні результати навчання</p>	<p>ПР 4. Розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства.</p> <p>ПР 5. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.</p> <p>ПР 18. Мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.</p>

Після завершення вивчення дисципліни здобувач повинен продемонструвати такі результати навчання:

1. Знання

- 1.1) відтворювати визначення понятійно-термінологічного апарату загальної психології;
- 1.2) відтворити історію розвитку і основний зміст предмету загальної психології;
- 1.3) описувати об'єкт, предмет і методи загальної психології ;
- 1.4) впорядковувати особливості знань про психічні процеси, стани та властивості адаптовано до практичної діяльності;
- 1.5) встановлювати зв'язок між галузями психології;
- 1.6) усвідомлювати значущість особливостей розвитку особистості та розвитку психіки.

2. Розуміння

- 2.1) виділяти психологічні механізми пізнавальних процесів особистості, умови їх

- розвитку;
- 2.2) асоціювати з теоретичними положеннями практичне застосування знань з психології;
 - 2.3) пояснити різницю між темпераментом і характером особистості;
 - 2.4) класифікувати види пізнавальних процесів особистості;
 - 2.5) описувати стадії розвитку особистості;
 - 2.6) оцінювати актуальні проблеми загальної психології.

3. Застосування знань

- 3.1) виявити проблемні питання теорій розвитку особистості;
- 3.2) оцінювати психологічні чинники, що визначають особливості поведінки в різних ситуаціях психологічного життя;
- 3.3) застосовувати знання психологічних типів особистості в управлінській діяльності;
- 3.4) використовувати у практичній діяльності особливості прояву індивідуально-типологічних властивостей особистості;
- 3.5) застосовувати ефективні психологічні методи розвитку психіки особистості;
- 3.6) обрати ефективні шляхи використання і розвитку своїх інтелектуальних ресурсів.

4. Аналіз

- 4.1) визначати проблемні питання емоційно-вольової сфери особистості;
- 4.2) оцінювати власний психологічний тип особистості;
- 4.3) визначати тип власний темпераменту і акцентуації характеру;
- 4.4) виділяти чинники продуктивності пам'яті;
- 4.5) визначати особливості прояву пізнавальних процесів;
- 4.6) оцінювати умови продуктивного розвитку пам'яті.

5. Синтез

- 5.1) упорядковувати інформацію щодо розвитку психіки та свідомості в онтогенезі;
- 5.2) проектувати відтворення психолого-педагогічної культури спеціалістів, яка необхідна в практичній діяльності;
- 5.3) планувати розвиток власних пізнавальних процесів;
- 5.4) пропонувати прийоми розвитку пізнавальних процесів;
- 5.5) розробляти прийоми успішного подолання негативних конфліктних емоційних станів;
- 5.6) класифікувати види уваги, уваги.

6. Оцінювання

- 6.1) вибирати ефективні психологічні методи і прийоми розвитку здібностей;
- 6.2) пояснювати психологічну структуру особистості;
- 6.3) аргументувати актуальність розуміння характеристики розвитку психіки особистості;
- 6.4) узагальнювати актуальні проблеми загальної психології;
- 6.5) пояснювати особливості центральної нервової системи людини;
- 6.6) визначати тип особистості та особливості прояву типу темпераменту і акцентуацій характеру в управлінській діяльності.

7. Створення (творчість)

- 7.1) залучати найбільш дієві та ефективні способи контролю за емоційно-вольовою сферою особистості;
- 7.2) пропонувати ефективні шляхи використання і розвитку своїх інтелектуальних ресурсів;
- 7.3) враховувати у практичній діяльності особливості прояву індивідуально-типологічних властивостей особистості.
- 7.4) генерувати ефективні прийоми прояву емоцій і почуттів у професійній діяльності;
- 7.5) розробляти та застосовувати прийоми розвитку уваги;
- 7.6) планувати та застосовувати прийоми розвитку самосвідомості.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Предмет, завдання і система психології

Історія розвитку психології. Донауковий та науковий періоди розвитку психології. Психологія як наука про душу у вченнях древньогрецьких філософів: Аристотель: душа не безплотна сутність, а спосіб організації живого тіла та його поведінки; Платон: душа – як поєднання вічних ідей. Предмет психології в епоху середньовіччя: вчення Ф. Аквінського, Р. Бекона. Німецький філософ, психолог і фізіолог В. Вундт як засновник експериментальної психології. У. Джеймс як засновник функціоналізму.

Виникнення наукових напрямів психології: психоаналіз, біхевіоризм, гуманістична психологія, гештальт-психологія, когнітивізм.

Психологія – як наука, що вивчає психічні закономірності та механізми психіки.

Психіка – як суб'єктивний образ об'єктивного світу. Психіка як свідоме і несвідоме, мотиви, цілі, дії, ставлення, риси особистості.

Галузі психології: 1) класифікація за видом діяльності: психологія праці, космічна, юридична, медична, психологія торгівлі, педагогічна психологія; 2) класифікація за розвитком: вікова; аномального розвитку; порівняльна; 3) класифікація за відношенням до суспільства: соціальна і загальна психологія.

Тема 2. Методологічні основи і методи психології

Методологія як система принципів і способів організації і побудови теоретичної і практичної діяльності, а також вчення про цю систему. Структура методологічного знання: рівень філософської методології; рівень загальнонаукової методології; рівень конкретно-наукової методології; рівень процедур і методик дослідження.

Метод як спосіб досягнення якої-небудь мети, вирішення конкретного завдання, сукупність прийомів і операцій практичного чи теоретичного засвоєння дійсності. Класифікація методів. Основні методи дослідження: спостереження, експеримент, тестування опитування, аналіз продуктів діяльності.

Метод спостереження як цілеспрямоване вивчення явища або особи без зміни умов. Класифікація видів спостереження: довільне, мимовільне, відкрите, скрите, включене, невключене, структуроване, довільне. Характеристика методу експерименту, що пов'язаний із зміною умов, в яких визначається певна залежність залежної зміни від незалежної. Лабораторний та природний експерименти. Тест як стандартизована проба. Види тестів: опитувальники, проєктивні, із завданням. Метод опитування. Види опитування: письмове, усне, телефонне.

Тема 3. Особливості центральної нервової системи людини

Будова центральної нервової системи людини (ЦНС): спинний і головний мозок. Великі півкулі головного мозку, стовбурна частина головного мозку, середній мозок, мозочок, підкірка, кора великих півкуль. Основні блоки головного мозку: блок приймання, переробки і збереження інформації; блок програмування, регуляції і контролю діяльності. Принцип ієрархічної побудови кожної зони кори як один із найважливіших принципів будови кори головного мозку.

Утворення умовних рефлексів тобто замикання тимчасових зв'язків, як основна робота кори великих півкуль. Закон взаємної індукції нервових процесів. Синтетична діяльність великих півкуль.

Мозок, людська психіка і психічне в єдності світу. Філогенез психіки. Елементарна сенсорна психіка. Стадії перцептивної психіки та стадія тваринного інтелекту. Розвиток психіки в онтогенезі.

Тема 4. Особистість та її структура

Поняття «особистість». Особистість як соціальна якість. Динамічні якості особистості (цілі, інтереси, установки, цінності). Особистість як системна, соціальна якість, що

набувається в предметній діяльності і спілкуванні. Індивід як окремих представник людського суспільства. Головна характеристика властивостей індивіда – залежить від спадковості. Індивідуальність як неповторне поєднання психологічних особливостей людини, що складають її своєрідність, відмінність від інших людей. Особистість як людина, що живе і діє в певних суспільно-історичних умовах, посідає певне місце в суспільстві і характеризується свідомістю. Індивідуально-типологічні якості особистості що розглядає загальна психологія. Структура особистості: біологічне (вроджене) та соціальне (визначає ставлення особистості до зовнішнього середовища).

Проблема особистості в загальній психології. Особистість як стійка система соціально-значущих рис людини, зумовлених її включенням до системи суспільних відносин і сформованих у процесі спільної діяльності і спілкування з іншими людьми. Проблема соціалізації індивіда (філогенез та онтогенез соціалізації). Три головні етапи соціалізації індивіда від дитини до зрілої особистості: первинна, або соціалізація дитини; маргінальна (проміжна, або псевдостійка), соціалізація підлітка; стійка, що означає перехід від юності до зрілості, тобто від 17-18 до 23-25 років. Складові соціалізації як єдиного процесу: гуманізація; соціальна адаптація; інтеграція особистості. Соціалізація як процес входження індивіда до різних спільностей, колективів і груп людей на підставі засвоєння норм, ідеалів, цінностей шляхом виховання і наuczіння. Соціальна діяльність (праця, спілкування, пізнання, гра, навчання) як головний чинник соціалізації. Стадії первинної та вторинної соціалізації.

Соціально-психологічна структура особистості, як проміжна між соціальною і психологічною, що дає можливість синтезувати в собі ці рівні детермінації людської діяльності.

Тема 5. Розвиток особистості

Розвиток особистості як процес формування особистості як соціальної якості індивіда, результат її соціалізації і виховання. Соціалізація як процес і результат засвоєння та активного відтворення індивідом соціального досвіду, що відбувається в спільній діяльності і спілкуванні.

Стадії розвитку особистості: стадія новонародженості (від народження до 2 місяців); стадія немовляти (до року); стадія переходу до раннього дитинства (до 3-х років); дошкільне дитинство (3-5 років); молодше шкільне дитинство (до 10 років); підлітковий вік (11-14 років); старший підлітковий вік (15-17 років); перехід до юності (17-18 років); юнацький вік (18-23 роки). Завершення перехідного стану від дитинства до дорослості. Поділяється на 2 підперіоди: 1) відбувається особистісне самовизначення, злиття «Я» і «Ти»; 2) конкретне професійне самовизначення – вибір спеціальності, трудова діяльність; молодість (24-30 років); розквіт (31-40 років); зрілість (40-55 років); старість починається з 55 років. Цей період можна поділити на похилий вік (55-75 років), старечий (75-90 років), довголіття (понад 90 років).

Тема 6. Пізнавальні процеси особистості

Відчуття як здатність сприймати властивості зовнішнього світу за допомогою органів чуття. Види відчуттів: пропріоцептивні (сигнал від мускулів та зв'язок який інформує про рух і положення тіла: відчуття рівноваги); інтероцептивні (ті, що не можна зрозуміти за допомогою зовнішніх рецепторів: біль, жаль, смуток); екстероцептивні (відображення що мають своїм об'єктом властивості зовнішнього середовища).

Сприймання (перцепція) як процес відображення предметів і явищ об'єктивної дійсності що діють на органи чуття в даний момент. Основні відмінності відчуття і сприймання. Особливості сприймання: цілісність (сприймання добуває образи, заповнює відчуття досвідом); структурність; константність; осмисленість (виділення фігури з фону); апперцепція (залежність сприймання від попереднього досвіду). Види сприймання: 1)

сприймання простору, сприймання руху (відображає зміни положення, яке об'єкти займають у просторі); 3) сприймання часу (пов'язане з фізичним процесом, не має аналізатора).

Поняття про мислення як опосередковане, узагальнене відображення дійсності завдяки якому індивід виділяє істотні ознаки предметів і явищ і розкриває їх взаємозв'язки. Форми мислення: 1) поняття (думка, у якій відтворені загальні, суттєві та відмінні ознаки предметів і явищ дійсності); 2) судження (відтворення зв'язків між предметами і явищами дійсності або між їх ознаками). Види суджень: загальні, часткові, одиничні. Види мислення: теоретичне (понятійне, образне); практичне (наочно-дійове, наочно-образне); словесно-логічне; інтуїтивне; логічне. Індивідуальні особливості мислення: самостійність, швидкість, гнучкість. Стилi мислення: синтетичний, ідеалістичний, прагматичний, аналітичний, реалістичний.

Тема 7. Пам'ять та її розвиток

Пам'ять як форма психічного відображення дійсності. Теорії пам'яті. Фізіологічне підґрунтя пам'яті. Процеси пам'яті: запам'ятовування, зберігання, відтворення та забування. Мимовільне та довільне запам'ятовування. Пам'ять як психічний пізнавальний процес. Єдність і відмінність теорій пам'яті. Образна, емоційна, рухова і словесно-логічна пам'ять. Миттєва (сенсорна), короткотривала та довготривала пам'ять. Оперативна пам'ять. Визначення пам'яті. Види пам'яті. Види відтворення. Впізнавання. Згадування. Спогади. Забування, його причини і боротьба з ним. Індивідуальні відмінності пам'яті. Значення мнемічних властивостей у структурі професійної особистості психолога. фізіологічними, біохімічними та психологічними теоріями пам'яті. Патологічні порушення пам'яті, амнезія. Дослідження особливостей короткотривалої і довготривалої пам'яті. Формулювання способів розвитку короткотривалої та довготривалої пам'яті.

Тема 8. Емоційно-вольова сфера особистості

Емоції як психічний процес імпульсивної регуляції поведінки, заснований на чуттєвому відтворенні потреб значущості зовнішніх впливів. Особливості емоційного сприйняття об'єкту. Первинні емоції: радість, гнів, страх, здивування. Емоційні якості особистості: емоційна реактивність, збудливість, афективність, емоційна стабільність, загальний емоційний тонус, сила емоційних реакцій – експресивність. Прості і складні емоції.

Види емоцій: емоційний тон відчуття; емоційний відгук; настрої; конфліктні емоційні стани: стрес, афект, фрустрація. Емоційний тон відчуття як ставлення до якості відчуття. Емоційний відгук як оперативна емоційна реакція на зміни середовища. Настрої як ситуативно обумовлений стійкий емоційний стан, що підсилює або послаблює психічну діяльність. Стрес як нервово – психічна перенапруга, що викликана сильним впливом. Афект як надмірна нервово – психічна перенапруга, що проявляється у тимчасовій дезорганізації свідомості. Фрустрація як конфліктний заперечувально-емоційний стан, що виникає у зв'язку з крахом надій. Почуття як прояв вищих емоцій та емоційна форма відтворення соціально значущих явищ. Види почуттів: праксичні, моральні, естетичні, інтелектуальні.

Загальні закономірності емоцій і почуттів: узагальненість, контрастність, сумація, компенсаторність, взаємовплив амбівалентних почуттів.

Тема 9. Увага та її розвиток

Увага як пізнавальний процес особистості.

Увага як спрямованість і зосередженість свідомості, що передбачають підвищення рівня сенсорної, інтелектуальної та рухової активності індивіда.

Види уваги: мимовільна увага; довільна увага; післядовільна увага.

Властивості уваги: обсяг; розподіл; переключення; концентрація (інтенсивність); стійкість.

Прийоми розвитку уваги.

Тема 10. Уява та творчість

Уява як необхідний елемент творчої діяльності людини, що забезпечує створення програми поведінки у тих ситуаціях, коли проблемна ситуація характеризується невизначеністю.

Уява як відтворення у психіці людини предметів і явищ, які вона сприймала коли-небудь раніше, а також створення нових образів предметів і явищ, котрих раніше вона ніколи не сприймала. Функції уяви: евристична; передбачення; практична; пізнавальна.

Види уяви: за характером продуктивності; за мірою свободи, довільності; за характером образів; за відношенням до актуальної ситуації; за якісними особливостями, що зумовлені конкретними сферами застосування.

Види образів уяви: 1) Образи предметів і явищ, на даний момент не спостережуваних, але принципово доступних для сприймання (існували у минулому, відомі за описами); 2) Образи об'єктів, не спостережуваних через обмеженість органів чуттів, але фіксовані приладами (радіація, магнітне поле); 3) Образи об'єктів, які повинні бути створені людиною або виникнути у процесі розвитку (план будинку, прогноз); 4) Образи об'єктів, що не існували, не існують і не можливі у майбутньому (казкові герої).

Засоби створення образів уяви: гіперболізація; акцентування; доповнення; аглютинація; реконструкція; типізація; символізація; алегорія; аналогія.

Уява індивіда як одна з основних сфер його типологічних проявів. Уява і творчість.

Тема 11. Темперамент

Темперамент як індивідуально-своєрідна ознака психіки, що визначає динаміку психічної діяльності незалежно від її змісту, мети. Залежність темпераменту від характеру психічної діяльності: 1) швидкість виникнення психічних процесів і їх стійкість; 2) психічний темп і ритм; 3) інтенсивність психічних процесів; 4) спрямованість психічної діяльності на певний об'єкт (прагнення людини до спілкування з іншими людьми, на самого себе, на свої ідеї і образи). Характерні особливості темпераменту.

Поняття про типи нервової системи (за І. Павловим): 1) сильний, неврівноважений (з домінуванням процесів збудження); 2) сильний, врівноважений, рухливий; 3) сильний, врівноважений, інертний; 4) слабкий. Вчення Кречмера, Шелдона про темперамент (темперамент залежить не від фізіологічних ознак нервової системи, а від загальної конституції організму, зовнішніми показниками якого є тілобудова).

Значення темпераменту у трудовій і навчальній діяльності людини.

Тема 12. Характер

Поняття про характер як сукупність індивідуально-своєрідних ознак, що проявляються у типових для особистості способах діяльності, визначаються у типових обставинах і характеризуються відношенням особистості до цих обставин.

Історія вчення про характер: Теофраст (характер – це моральний опис людини), Лабрюйєр (XVII ст.) (характер, як дещо відтворююче соціально-моральне обличчя людини). Риси характеру як мотиви. Система ознак характеру: 1) риси, що передають відношення до праці (працелюбність, добросовісність, відповідальне чи безвідповідальне відношення до праці); 2) риси, що свідчать про відношення до речей (охайність, акуратність, неохайність); 3) риси, що свідчать про відношення до самого себе (самолюбство, властолубство, скромність); 4) риси, що передають відношення до колективу і інших людей (доброта, вимогливість, пихатість).

Акцентуації характеру як крайні варіанти норми, коли окремі риси характеру надмірно виражені. Формування характеру. Спадковість і характер. Характер і темперамент. Характер і діяльність.

Тема 13. Здібності

Здібності як індивідуальні особливості особистості, що є умовою успішного виконання певної діяльності і виявляють відмінності у динаміці оволодіння необхідними для неї знаннями, вміннями і навичками.

Схильність як направленість на заняття певною діяльністю якою захоплюється особистість. Поняття про обдарованість як непересічні здібності, зокрема інтелектуальні. Талант як найвищий ступінь розвитку здібностей. Геніальність. Види здібностей: загальні (індивідуально-психологічні особливості особистості, що забезпечують відносну легкість і продуктивність по оволодінню знаннями); спеціальні (система особливостей особистості, що допомагає досягнути високих результатів у певній сфері). Сторони інтелекту: лінгвістичний, логіко-математичні здібності, просторове бачення, музичні здібності, самовідчуття, здібність до спілкування. Пізнавальний компонент: високий обсяг знань, великий словниковий запас, вміння робити висновки, вміння синтезувати інформацію, вміння усвідомити складність ідей, вміння помічати відмінності, чутливість до протиріч, вміння використовувати альтернативні шляхи для пошуку інформації, вміння оцінювати як процес так і результат, вміння передбачати наслідки, уміння розмірковувати, вміння висувати гіпотези і перевіряти їх, здатність до перетворення, критичність мислення, допитливість. Спеціально-організаторські здібності: практико-психологічний розум, психологічний такт, загальна енергійність, вимогливість до інших і до себе, критичність до себе і інших.

Поняття про творчість як діяльність що породжує нове, чого раніше ще не було. Особливості творчої особистості. Розвиток творчих здібностей.

4. Структура вивчення навчальної дисципліни
4.1. Тематичний план навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	Денна форма						Заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	с/п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Тема 1. Предмет і завдання психології	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Тема 2. Методологічні основи і методи психології	4	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Тема 3. Особливості центральної нервової системи людини	8	-	2	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-
Тема 4. Особистість та її структура	7	2	2	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-
Тема 5. Розвиток особистості	9	-	2	-	-	7	-	-	-	-	-	-	-
Тема 6. Пізнавальні процеси особистості	9	2	2	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-
Тема 7. Пам'ять та її розвиток	9	-	2	-	-	7	-	-	-	-	-	-	-
Тема 8. Емоційно-вольова сфера особистості	7	2	2	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-
Тема 9. Увага та її розвиток	7	-	2	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-
Тема 10. Уява та творчість	7	-	2	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-
Тема 11. Темперамент	12	2	2	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-
Тема 12. Характер	12	2	2	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-
Тема 13. Здібності	12	2	4	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-
Всього годин:	105	16	26	-	-	63	-	-	-	-	-	-	-

4.2. Аудиторні заняття

4.2.1. Аудиторні заняття (лекції, семінарські заняття) проводяться згідно з темами та обсягом годин, передбачених тематичним планом.

4.2.2. Плани лекцій з передбачених тематичним планом тем визначаються у силабусі навчальної дисципліни підрозділі 1.2 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.2.3. Плани семінарських занять з передбачених тематичним планом тем, засоби поточного контролю знань визначаються у силабусі навчальної дисципліни підрозділі 1.3 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3. Самостійна робота студентів

4.3.1. Самостійна робота студентів включає завдання до кожної теми.

4.3.2. Завдання для самостійної роботи студентів зазначаються в силабусі навчальної дисципліни та методичні рекомендації до їх виконання визначаються в підрозділі 1.4 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

5. Методи навчання та контролю

Під час лекційних занять застосовуються:

- 1) традиційний усний виклад змісту теми;
- 2) слайдові презентації.

На семінарських заняттях відбувається:

- дискусійне обговорення проблемних питань;
- вирішення тестових завдань;
- повідомлення про виконання індивідуальних завдань.

Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться у формах:

1. усне або письмове (у тому числі тестове у Google формі чи Classtime) блиц-опитування студентів щодо засвоєння матеріалу попередньої лекції;
2. усне або письмове (у тому числі тестове у Google формі чи Classtime) опитування на семінарських заняттях;

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі екзамену. Структура екзаменаційного білету містить три теоретичних питання.

6. Схема нарахування балів

6.1. Нарахування балів за результатами навчання здійснюється за схемою, наведеною на рис.

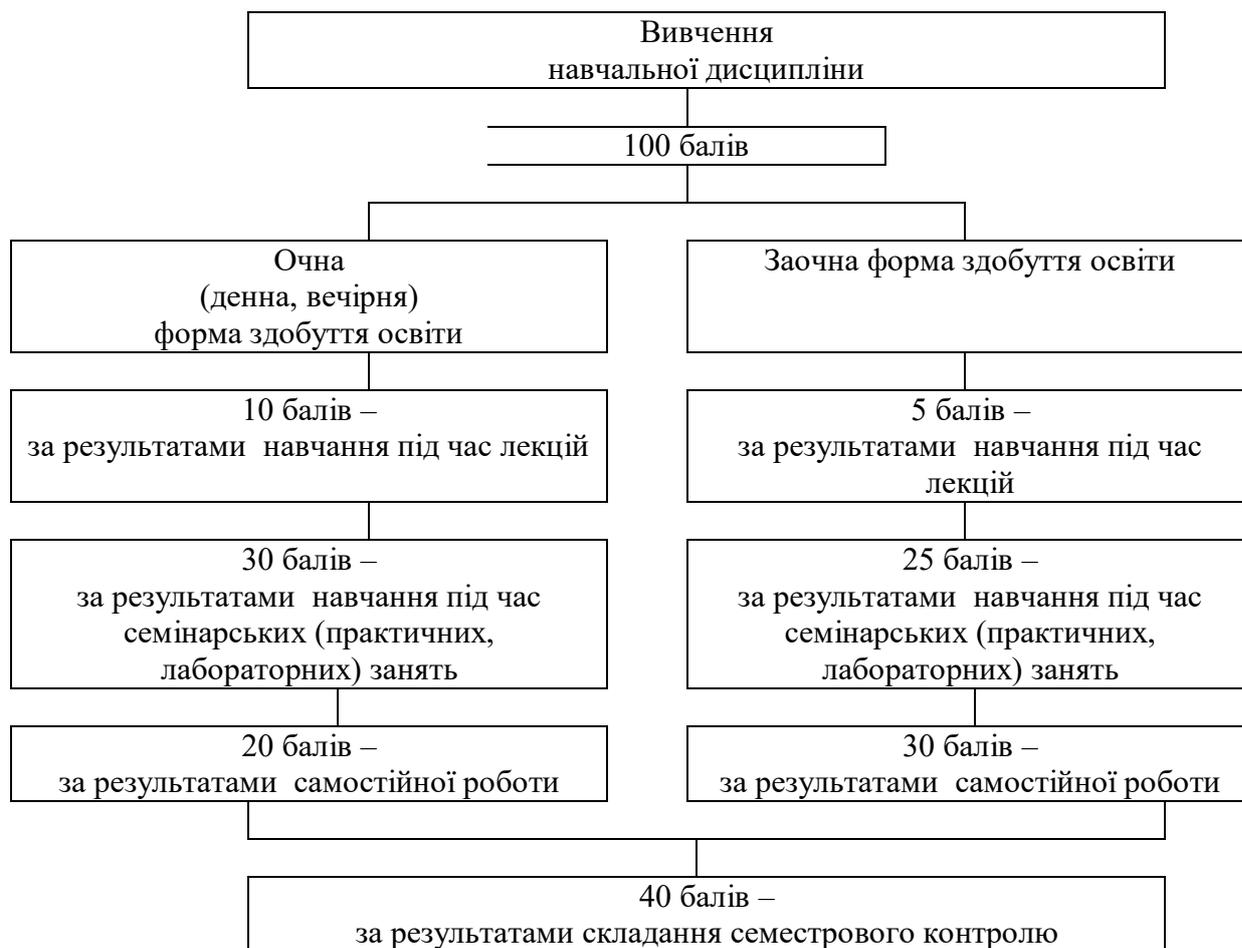

Рисунок 1. – Схема нарахування балів

6.2. Обсяг балів, здобутих студентами під час лекцій, семінарських занять, самостійної роботи студентів визначаються у силабусі навчальної дисципліни.

7. Рекомендовані джерела

7.1. Основні джерела

1. Буняк Н.А. Загальна психологія: лекції. Тернопіль: Вид-во ТНТУ ім. І. Пулюя, 2017. 300 с.
2. Варій М.Й. Загальна психологія: підручник. К.: «Центр учбової літератури», 2017. 968 с.
3. Волошина В.В., Долинська Л.В. Загальна психологія: Практикум: навч. посібник. К.: Каравела, 2023. 286 с.
4. Гуменюк О.Г. Психологія загальна і професійна: підручник за модульно-рейтинговою системою навчання для студентів внз. К.: КНТ, 2012. 460 с
5. Дуткевич Т.В. Загальна психологія: конспекти лекцій: навч. посіб. Кам'янець-Подільський, 2018. 162 с.
6. Курова А.В., Крюкова М.А. Загальна психологія: навч.-метод. Посібник. Одеса: Фенікс, 2019. 153 с.
7. Кормишев М.В. Методичні матеріали до лекційного курсу «Загальна психологія». К.: Каравела, 2021. 184 с.

8. Москалець В.П. Загальна психологія: підручник. К.: Вид-во Ліра-К, 2020. 564 с.
9. М'ясоїд П.А. Загальна психологія: підручник [для студ. вищ. навч. закл.]. К.: Либідь, 2018. 306 с.
10. Партико Т.Б. Загальна психологія: підр. для вnz. К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2008. 410 с.
11. Савчин М.В. Загальна психологія: навч. посібник. К.: ВЦ «Академія», 2024. 352 с.

7.2. Допоміжні джерела

12. Варій М.Й. Основи психології і педагогіки: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / М.Й. Варій, В.Л. Ортинський. К.: «Центр учбової літератури», 2018. 376 с..
13. Виготський Л. С. Психологія розвитку особистості. Харків: Основа, 2018. 412 с.
14. Корольчук М.С. Психологія: схеми, опорні конспекти, методики: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Корольчук М.С., Крайнюк В.М., Марченко В.М. К.: Ельга Ніка-ентр, 2018. 318 с.
15. Лазурський О. С. Психологія особистості: підходи та моделі. Одеса: Маяк, 2017. 275 с.
16. Лисенко І. В., Олійник Г. С. Формування самосвідомості у сучасної молоді: посібник. Тернопіль: Видавництво «Тернопіль», 2017. 205 с.
17. Петрова Т. В. Психологічні аспекти розвитку особистості: монографія. Харків: Харківський національний університет, 2020. 367 с.
18. Семіченко В.А. Психологія: навч.-метод. посібн. К.: «Магістр-S», 2015. 152 с.
19. Титаренко Т. М. Дослідження особистості: психологічний аналіз. Київ: Вища школа, 2016. 275 с.

8. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. База даних наукових публікацій <http://www.freefullpdf.com>
2. База даних Національної бібліотеки України імені Вернадського <http://www.irbis-nbuv.gov.ua>
3. Веб-сайт Національного фонду досліджень України <https://nrfu.org.ua>
4. Наукометрична база даних WebofScience <https://www.webofscience.co>
5. Пошукова система Base <https://www.base-search.net/>
6. Пошукова система Google Академія - <http://scholar.google.com>
7. Система пошуку наукової інформації у відкритих архівах України (SSM) <https://oai.org.ua/>
8. ТОВ «Центр учбової літератури» <https://www.culonline.com.ua/>